

## ÎNCHEIERE

14 august 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ  
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul  
judecătorii

Oleg Sternioală  
Ala Cobăneanu  
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursului declarat de Nicolae Manic, reprezentat de avocatul Adrian Cebotari,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Nicolae Lepădatu împotriva lui Nicolae Manic privind încasarea sumei conform contractului de împrumut,

împotriva deciziei din 26 martie 2019 a Curții de Apel Chișinău,

### c o n s t a t ă :

La 16 martie 2017 Nicolae Lepădatu a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Nicolae Manic privind încasarea datoriei.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că la 14 decembrie 2013 a perfectat o recipisă prin care a împrumutat lui Nicolae Manic suma de 2200 Euro pe o perioadă de patru luni.

A menționat că multiple ori s-a adresat către pîrîtul Nicolae Manic în vederea restituirii datoriei, însă ultimul pînă la adresarea în instanța de judecată cu cerere privind încasarea datoriei nu a restituit nici o parte din suma împrumutată.

A solicitat reclamantul încasarea de la Nicolae Manic a datoriei conform recipisei din 14 decembrie 2013 în sumă de 2200 Euro precum și dobînda de întîrziere conform art. 585 Cod civil, în sumă de 1334 Euro și a tuturor cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 01 octombrie 2018 a Judecătoriei Hîncești, sediul Central, s-a admis integral cererea de chemare în judecată depusă de Nicolae Lepădatu și s-a dispus încasarea din contul lui Nicolae Manic în beneficiului lui Nicolae Lepădatu a sumei de 2200 Euro, cu titlu de datorie conform contractului de împrumut și 1334 Euro, cu titlu de dobînda de întîrziere, iar în total suma de 3594 Euro, sau echivalentul lor în lei moldovenești la momentul executării hotărîrii.

S-a încasat de la Nicolae Manic în beneficiul lui Nicolae Lepădatu cheltuielile legate de taxa de stat în sumă de 2217 lei.

Prin decizia din 26 martie 2019 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins apelul declarat de avocatul Adrian Cebotari în interesele lui Nicolae Manic și s-a menținut hotărîrea din 01 octombrie 2018 a Judecătorei Hîncești, sediul Central,

Pentru a decide astfel, Colegiul civil al Curții de Apel Chișinău a indicat că instanța de fond corect a elucidat și constatat circumstanțele pricinii, a verificat și apreciat obiectiv, probele prezente la materialele cauzei în vederea admiterii cererii de chemare în judecată, stabilind corect circumstanțele de fapt și aplicând corect legislația pertinentă ce guvernează raportul litigios.

A constatat că, s-a stabilit cu certitudine existența relațiilor obligatoriale a apelantului Manic Nicolae față de intimatul Lepădatu Nicolae în sumă de 2200 Euro, precum și faptul că pînă în prezent Manic Nicolae nu și-a onorat obligația de a restitui suma împrumutată lui Lepădatu Nicolae.

Faptul contrasemnării recipisei a fost confirmat prin raportul de expertiză nr.593-594 din 21.09.2017 și nr. 1240-1241 din 26.06.2018, prin care s-a adeverit că semnătura este executată de către însuși Manic Nicolae.

Mai mult, Manic Nicolae nu a prezentat instanței probe veridice, care ar demonstra achitarea datoriei sale față de Lepădatu Nicolae or, potrivit art. 118 alin. (1) Cod de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor și obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel.

Respectiv, Colegiul civil a apreciat drept justă concluzia instanței de fond în sensul admiterii cererii de chemare în judecată or, potrivit materialelor pricinii, se atestă cu certitudine că Manic Nicolae prin acțiunile sale intenționate a evitat de a-și executa obligațiunile de stingere a datoriei, conform recipisei din 14 decembrie 2013, urmare acestui fapt Lepădatu Nicolae era în drept să ceară executarea obligațiilor încheiate și semnate de ambele părți la 14 decembrie 2013.

La 17 iunie 2019 Nicolae Manic, reprezentat de avocatul Adrian Cebotari, a declarat recurs, ulterior concretizat prin care a solicitat casarea deciziei din 26 martie 2019 a Curții de Apel Chișinău și a încheierii din 26 martie 2019 a Curții de Apel Chișinău prin care s-a respins cererea privind dispunerea expertizei suplimentare, cu trimiterea cauzei la rejudecare în instanța de apel.

În susținerea recursului a indicat prevederile art. 432 alin. (2) lit. a), c) Cod de procedură civilă.

În motivarea recursului a menționat că pe parcursul examinării cauzei au fost efectuate expertize grafoscopice a recipisei, însă în ambele Rapoarte de expertiză, experții nu s-au expus asupra datei indicate în înscris, a fost sau nu modificată, dacă da atunci prin ce modalitate.

A susținut că în ședința de judecată reclamantul a recunoscut că a modificat data din recipisă, declarația acestuia fiind înregistrată în procesul-verbal al ședinței de judecată, însă experții nu au depistat careva nereguli în înscris, fapt ce provoacă dubii asupra imparțialității experților din cadrul CNEJ MJ.

Astfel, la 26 martie 2019 a fost înaintată cerere privind dispunerea efectuării expertizei grafoscopice criminalistice suplimentară, care prin încheierea instanței de apel din 26 martie 2019, a fost respinsă ca neîntemeiată. În motivarea încheierii instanța de apel s-a expus precum că numirea expertizei ar duce la tergiversarea cauzei, fapt ce este inadmisibil.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă, recursul se declară

în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Materialele dosarului atestă faptul că decizia din 26 martie 2019 a Curții de Apel Chișinău a fost expediată pentru cunoștință participanților la proces la 16 mai 2019 (f.d. 156), lipsind însă date privind recepționarea acesteia, astfel, recursul declarat la 17 iunie 2019 de Nicolae Manic, reprezentat de avocatul Adrian Cebotari, a fost depus în termenul prevăzut de lege.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) Cod de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copieii de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. În cazul neprezentării referinței în termenul stabilit, admisibilitatea recursului se decide în lipsa acesteia.

În conformitate cu art. 439 alin. (3) Cod de procedură civilă, judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin.(2).

Examinând admisibilitatea recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Nicolae Manic, reprezentat de avocatul Adrian Cebotari, este inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b<sup>1</sup>) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărîrea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvîrșirea altor încălcări decît cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră

că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Nicolae Manic, reprezentat de avocatul Adrian Cebotari, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Or, argumentele invocate în recurs se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanțele ierarhic inferioare și nu redă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau de drept procedural, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate și urmează a fi respins.

Aderent, recursul nu se poate limita la o simplă indicare a textelor de lege, condiția legală a dezvoltării motivelor de recurs implicând determinarea greșelilor imputate instanțelor inferioare, o minimă argumentare a criticii în drept, precum și indicarea probelor pe care se bazează.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform Secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei se precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă faptul că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă din recursul declarat nu rezultă încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

Distinct de cele relatate, se reiterează că conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, recursurile trebuie să fie efective, adică să dispună de puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (speța Purcell c. Irlandei, decizia cu privire la admisibilitate din 16 aprilie 1991), însă motivele recursului invocate în prezenta cauză sunt similare celor indicate în procesul judecării asupra cărora instanța de apel s-a pronunțat deja în modul corespunzător.

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera inadmisibil recursul declarat de Nicolae Manic, reprezentat de avocatul Adrian Cebotari.

În conformitate cu art. 433 lit. a), 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Nicolae Manic, reprezentat de avocatul Adrian Cebotari.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,  
judecătorul

Oleg Sternioală

judecătorii

Ala Cobăneanu

Victor Burduh